

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem, v právní věci žalobkyně: **Z. P.**, bytem, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, Odbor dopravní správy, se sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16.03.2016, č.j. JMK 43127/2016, sp. zn. S-JMK 39107/2016/ODOS/Ša,

t a k t o:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I.

Vymezení věci

Žalobkyně se domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Břeclav, odboru správních věcí a dopravy (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 28.01.2016, č.j. MUBR 28021/2015/HT (dále též „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím byla žalobkyně shledána vinnou ze spáchání přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „silniční zákon“). Přestupku se

dopustila v souvislosti s řízením motorového vozidla tov. zn., reg. zn., dne 15.04.2015 v 15:40 hod v obci Rakvice, na ulici Družstevní, neboť po příjezdu na policejní stanici v Břeclavi v 16:10 hod na výzvu policisty odmítla podrobit vyšetření, zda při řízení výše uvedeného motorového vozidla nebyla ovlivněna jinou návykovou látkou. Svým jednáním porušila ustanovení § 5 odst. 1 písm. g) silničního zákona, neboť se odmítla na výzvu policisty podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyla ovlivněna jinou návykovou látkou nebo alkoholem.

Za spáchání přestupku byla žalobkyni v souladu s ustanovením § 125c odst. 4 písm. a) a odst. 5 silničního zákona uložena pokuta ve výši 30.000,- Kč a zákaz činnosti řízení všech motorových vozidel po dobu 15 měsíců ode dne nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí. Současně ji byla podle ustanovení § 79 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), a vyhlášky č. 231/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uložena povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1.000,- Kč.

II. Obsah žaloby

Žalobkyně namítala, že došlo k zásadnímu porušení jejích práv. Žalovaný zcela pominul ucelený řetězec událostí, který vedl k odmítnutí lékařského vyšetření. Hodnotil jen jediný důkaz, a to videozáznam, na kterém odmítá lékařské vyšetření spojené s odběrem biologického materiálu. K tomuto stavu by však nikdy nemohlo dojít, pokud by nedošlo k událostem předcházejícím. Žalobkyně následně stručně popsala skutkový děj. Policisté si nejprve všimli jejího vozidla a domnívali se, že ji vidí jej řídit. Vydali se za vozidlem, přičemž správnými orgány nebylo postaveno najisto, zda jej ztratili z očí či nikoliv, a jeli k jejímu bydlišti, jež znali z minulosti. V okamžiku jejich příjezdu stálo její uzamčené vozidlo na ulici a ona stála na soukromém pozemku, přičemž se nacházela u dveří svého bydliště. Policisté ji křikem přiměli, aby stála a podrobila se „silniční kontrole“, a vstoupili na soukromý pozemek za ní. Policista následně provedl u žalobkyně orientační test DrugWipe 5S, který se má provádět výhradně ze slin. Test však provedl tak, že jej otřel o suchý krk a následně na detekční čtverečky testu kapal neznámou látku. Na základě pozitivního výsledku testu na amfetaminy ji vyzvali k podrobení se lékařskému vyšetření a odvezli ji autem do Břeclavi. Policisté ji nenechali kontaktovat právníka, a tudíž celou situaci považovala za šikanu. Vnímala ji jako nespravedlivou, a proto ji chtěla, co nejdříve ukončit. Odmítla lékařské vyšetření, v jehož nezávislost nevěřila, a tuto skutečnost sdělila i policistům.

Dle žalovaného ze všech svědeckých výpovědí nerozporně vyplynulo, že žalobkyně byla řidičem zastavovaného vozidla. Tento závěr však nevyplývá ze spisového materiálu. Policisté vypověděli, že viděli její vozidlo projet v protisměru a následně viděli uzamčené vozidlo před jejím domem. Není pravdou, že by vozidlo zastavovali nebo jeli bezprostředně za ním. Na základě této nepravdivé informace poté žalovaný dovodil, že řidičkou byla žalobkyně, přičemž tento závěr je nesprávný.

Žalobkyně dále namítala, že Policie ČR (dále jen „PČR“) nezákonně získala důkazy, neboť policisté vstoupili na soukromý pozemek a tak si opatřili důkaz provedením orientačního testu na omamné a psychotropní látky (dále jen „OPL“), který byl jediným příčinným důvodem k výzvě na podrobení se lékařskému vyšetření. Takový důkaz označila za neplatný, a to včetně děje a důkazů získaných v návaznosti na něj. Žalobkyně odkázala na ustanovení § 40 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „ZPČR“). Policisté uvedli, že nepronásledovali obviněného z přestupku, nýbrž jeli za vozidlem osoby, kterou z minulosti znali, aniž tušili, zda se nějakého přestupku mohla dopustit. Žalovaný tak chybně označil žalobkyni za podezřelou z přestupku, čímž legitimoval vstup policistů na soukromý pozemek. Žalovaný se mylně domníval, že soukromý pozemek musí být omezen překážkou, ačkoliv to zákon nevyžaduje. Tato úvaha žalovaného je proto nepřezkoumatelná. Policisté nadto nesplnili ani povinnost vyplývající z ustanovení § 40 odst. 4 a 5 ZPČR, což žalovaná rovněž nikterak nevypovídala.

Dle názoru žalobkyně toliko validně provedený orientační test s pozitivním výsledkem mohl vést k výzvě na podrobení se lékařskému vyšetření a jejímu odmítnutí. Žalovaný však uvedl, že policista měl pravomoc k výzvě na podrobení se lékařskému vyšetření i bez pozitivního výsledku orientačního testu na OPL. Odkázala přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.03.2010, č.j. 5 As 24/2009-65. Z tohoto rozsudku však analogicky plyne, že výzva k lékařskému vyšetření musí být v přímé souvislosti s pozitivním orientačním testem na OPL. Test však byl proveden na soukromém pozemku, kdy nebylo postaveno na jisto, zda PČR neporušila vstupem na něj zákon. Test byl rovněž proveden v rozporu s návodem k obsluze a způsobem, který vzbuzuje pochybnost o jeho validitě a navíc nebylo prokázáno, že by žalobkyně byla řidičkou ve smyslu zákona.

Dle žalovaného zavinění žalobkyně úmyslné. Zavinění přitom dovodil mj. z videozáznamu, dle kterého považoval její jednání za klidné. Vyvozovat z minutového záznamu bez jakékoliv vazby na mnoho desítek minut trvající zásah policistů do práv žalobkyně, že byla žalobkyně taktéž v klidu, je cynické a tato úvaha je nepřezkoumatelná. Žalobkyně ve správním řízení vypověděla, že cítila strach z manipulace se vzorkem a chtěla se ze služebny co nejdříve dostat. Způsobem řešení bylo odmítnutí jakékoliv spolupráce. K tomuto vysvětlení však správní orgány nepřihlíděly. Z výsledku policistů pak vyplynulo, že vzorek odebraný lékařem je systémově vystaven nekontrolovatelné a libovolné manipulaci ze strany PČR, neboť jej dopravuje do laboratoře. Žalobkyně si i následně zakoupila test na OPL, který vyšel negativně. Žalovaný ani není odborně způsobilý k odbornému posouzení jejího psychického stavu na videozáznamu. Navrhla proto provedení důkazu znaleckým posudkem videozáznamu. Na základě znaleckého posudku by bylo zjištěno, zda byla na tomto záznamu zjevně v klidu a činila poučené rozhodnutí, či jevila známky nervozity a nekomfortu, a zda její verbální i neverbální projevy odpovídaly člověku, na kterého je činěn nátlak. Zejména závažným je okamžik v čase 0:26 záznamu, kde hodlala vysvětlit důvody svého odmítnutí, přičemž ji v tom bylo zabráněno.

Žalobkyně závěrem namítala, že správní orgán I. stupně zahájil řízení o přestupku až dne 23.07.2015, tj. 97 dní po údajném přestupku, a to navzdory ustanovení § 71 odst. 1 a odst. 3 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále

jen „správní řád“). Ústní jednání přitom nařídil až na den 21.08.2015. O přestupku ze dne 15.04.2015 tedy proběhlo ústní jednání až dne 21.08.2015. Správní orgán I. stupně opakovaně upozorňovala, že ji bez řidičského průkazu vznikají značné materiální škody. Prvostupňové rozhodnutí však bylo vydáno až dne 29.01.2016. Správní orgán I. stupně tak celou dobu vykazoval snahu řízení protahovat v rozporu se zákonem, ačkoliv si byl vědom, že má zadržený řidičský průkaz a je jí způsobována značná finanční újma.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný především odkázal na žalobou napadené rozhodnutí. Napadené rozhodnutí pak vychází ze zcela spolehlivě a přesně zjištěného stavu věci, k jeho vydání byly shromážděny dostatečné podklady, zjištěný skutkový stav byl správně právně posouzen, v řízení před správním orgánem nedošlo k porušení práv žalobkyně. Žalobkyně dle žalovaného nebyla napadeným rozhodnutím zkrácena na svých právech.

IV.

Replika žalobkyně

Dle žalobkyně se se žalovaný nevypořádal s řadou otázek. Jednalo se například o mylnou domněnku policistů, že řidič, kterého vidí, má zákaz řízení, což je opravňuje k jeho pronásledování a vstupu na soukromý pozemek. Nevypořádal se ani s oprávněností testu na OPL. K pozitivnímu výsledku (navíc sporně provedeného testu) pak nelze přihlížet, neboť nebyl dodržen postup. Žalovaný přitom chybně interpretoval judikát Nejvyššího správního soudu, č.j. 5 As 24/2009-65, když za „jiné indicie“ vydával řidičskou minulost, která má bez dalšího zakládat „důvodné podezření“. Toto by však nastalo pouze v případě, že „řidičská minulost“ skutečně automaticky zakládá „důvodné podezření“. Takový závěr je však absurdní. Takto by s kýmkoliv, kdo se v minulosti dopustil nějakého deliktu, mohlo být kdykoliv zahájeno řízení ohledně domnělé recidivy. Indicie, které měl Nejvyšší správní soud na mysli, se nepochybně musí vztahovat k aktuálně řešenému podezření. Žalovaný tak setrval na svém chybném hodnocení celého případu i jeho jednotlivých aspektů.

V.

Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu

V oznámení přestupku ze dne 15.04.2015, č.j. KRPB-94460-8/PŘ-2015-060406-KOT, je uvedeno, že dne 15.04.2015 v 15:40 hod bylo na ulici Družstevní v obci Rakvice hlídkou DI Břeclav kontrolováno osobní vozidlo tov. zn. s reg. zn., které dle předložených dokladů totožnosti řídila žalobkyně. Bylo u ní provedeno odborné měření přístrojem Dräger s negativním výsledkem. Dále byl u ní proveden test na OPL, a to z tělesného potu za pomoci testu DrugWipe 5S s pozitivním výsledkem na Amfetaminy. Žalobkyně byla dle zákona řádně poučena a vyzvána k lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve a moči, což odmítla. Další jízda jí byla zakázána a rovněž jí byl zadržen řidičský průkaz. Ručně vyplněné Oznámení přestupku ze dne 15.04.2015, č.j. KRPB-

94460/PŘ-2015-060406-KOT, obsahuje prakticky obdobné informace, přičemž žalobkyně jej odmítla podepsat. Z úředního záznamu ze dne 15.04.2015, č.j. KRPB-94460-7/PŘ-2015-060406-KOT plyne, že dne 15.04.2015 byla hlídka ve složení prap. M. K. a O. K. odvelena podle denní instruktáže do obce Rakvice na provádění BESIP a měření rychlé jízdy. V 15:30 hod hlídka ukončila měření rychlé jízdy směrem na výjezd na obec Podivín. Při výjezdu z obce Rakvice na obec Podivín hlídka z místní znalosti poznala řidičku (žalobkyni), která řídila vozidlo Audi černé barvy směrem do centra obce Rakvice. Hlídka se za tímto vozidlem ihned otočila a celou dobu měla vozidlo Audi na dohled. Žalobkyně na to zareagovala prudkým zrychlením vozidla a pokračovala na ulici Družstevní, kde má místo trvalého pobytu. Na této ulici zapnula hlídka VRZ s nápisem STOP POLICIE. Ihned po zastavení žalobkyně vystoupila a rychlým tempem pokračovala k domu. Po zastavení služebního vozidla prap. Kotek zareagoval, vyběhl ze služebního vozidla a vyzval ji k předložení dokladů potřebných pro provoz a řízení vozidla. Žalobkyně se ve vozidle nacházela sama. Za pomoci testu DrugWipe 5S byl u ní proveden test na OPL, který po několika minutách vykázal pozitivní hodnotu na Amfetamin. Tato informace ji byla sdělena. Ihned hlídku informovala, že žádné drogy nebere a dobrovolně pojedje s hlídkou na lékařské vyšetření. Po cestě ve služebním voze si to rozmyslela a lékařské vyšetření odmítla. Tuto informaci hlídce sdělila již v Břeclavi, a z toho důvodu byla celá věc dále řešena na stanici. S časovou prodlevou v 16:39 hod bylo provedeno odborné měření na alkohol za pomoci přístroje Dräger, a to s negativním výsledkem. Na stanici byla po zákonném poučení opětovně vyzvána k podrobení se lékařskému vyšetření, což odmítla. Jen podepsala poučení o odmítnutí oznámení o přestupku. Formulář o zadržení řidičského průkazu pak odmítla podepsat. Po celou dobu se chovala velmi nervózně, měla odmítavé chování a s hlídkou spolupracovala jen zčásti. Součástí tohoto úředního záznamu je i videozáznam zachycující rozhovor policistů a žalobkyně na stanici, kdy se po poučení odmítá podrobit lékařskému vyšetření. Dále je ve spise fotografie použitého testu DrugWipe 5S s jasným růžovým proužkem, oznámení o zadržení řidičského průkazu ze dne 15.04.2015, č.j. KRPB-94460-1/PŘ-2015-060406-KOT, a potvrzení o zadržení řidičského průkazu ze dne 15.04.2015. V úředním záznamu o kontrole podezřelého z požití alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky (JNL) před anebo během jízdy ze dne 15.04.2015, č.j. KRPB-94460-2/PŘ-2015-060406-KOT, je mj. uvedeno podezření z užití jiné návykové látky, specifikace orientačního vyšetření na jinou návykovou látku s pozitivním výsledkem na návykové látky Amfetamin, Metamfetamin. Rovněž je v něm uvedeno, že žalobkyně popřela požití jiné návykové látky, její chování bylo odmítavé, nálada podrážděná, řeč nevýrazná, vše ostatní normální. Žalobkyně pak podepsala poučení dle ustanovení § 13 ZPČR o právech a povinnostech v souvislosti s podezřením ze spáchání přestupku na úseku opatření k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami. Z evidenční karty řidiče (žalobkyně) ze dne 31.07.2015 plyne, že aktuální stav bodového hodnocení osoby byl 0 bodů, přičemž měla žalobkyně celkem 5 záznamů v přestupcích. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 15.05.2015, č.j. MUBR 30912/2015/JM, byl zadržen její řidičský průkaz, a to až do doby pravomocného rozhodnutí o přestupku ze dne 15.4.2015. Toto rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo potvrzeno rozhodnutím žalovaného ze dne 02.07.2015, č.j. JMK 86719/2015, sp.zn. S-JMK 78118/2015/ODOS/St.

Z obsahu správního spisu soud dále zjistil, že dne 23.07.2015 ji bylo doručeno oznámení o zahájení přestupkového jednání a předvolání k ústnímu jednání ze dne

21.07.2015, č.j. MUBR 50174/2015/HT. Byla předvolána k ústnímu jednání na den 21.08.2015. Dle Protokolu o ústním jednání ze dne 21.08.2015, č.j. MUBR 57767/2015/HT, se k ústnímu jednání dostavil její zmocněnec Tomáš Němec. Správní orgán I. stupně následně provedl dokazování čtením listin obsažených ve správním spise a zhlédnutím videozáznamu pořízeného na služebně PČR. Zmocněnec k věci uvedl, že dne 15.04.2015 se policisté po zaparkování v ulici Družstevní rozeběhli k žalobkyni otevírající dveře domu a dožadovali se na ní provedení silniční kontroly, čímž porušili ustanovení § 40 ZPČR. Přestože žalobkyně nebyla v okamžiku interakce s policisty řidičem ve smyslu ustanovení § 2 písm. d) silničního zákona, nutili ji, aby splnila povinnosti řidiče. Policisté následně pochybným způsobem a pod nátlakem provedli test na přítomnost OPL a oznámili ji pozitivní výsledek na amfetaminy. Propadla panice, neboť v posledních letech neužila OPL a teprve nedávno jí byl vrácen řidičský průkaz, bez kterého nemůže vykonávat práci finanční poradkyně. Policisté jí následně zabránili k přijetí hovoru od maminky, jakož i hovoru s právním zástupcem žalobkyně, a to dokonce pod pohrůzkou nasazení pout. Souhlasila s provedením lékařského vyšetření, nicméně během jízdy s policisty dostala strach o nestrannost výsledku. Celou věc totiž začala považovat za komplot proti své osobě. Ve strachu pod nátlakem pak odmítla vyšetření, neboť jí nebylo umožněno kontaktovat právního zástupce. Její zmocněnec proto navrhl provedení výslechu obou zasahujících policistů.

Dne 03.09.2015 bylo zmocněnci žalobkyně prostřednictvím datové schránky doručeno Vyrozumění o konání ústního jednání ze dne 02.09.2015, č.j. MUBR 60139/2015/HT, a to na den 17.09.2015. K ústnímu jednání byli rovněž předvoláni svědci prap. M. K. a pprap. O. K.

Dle Protokolu o ústním jednání ze dne 17.09.2015, č.j. MUBR 63806/2015/HT, svědek, zasahující policista prap. Kotek, k věci uvedl, že předmětného dne prováděli s kolegou dohled nad silničním provozem. Přitom viděli žalobkyni, která řídila motorové vozidlo. Rozjeli se za ním, měli jej na dohled, a to až k domu, kde žalobkyně zastavila. Během otáčení vozidla PČR zrychlila. Po celou dobu, co jeli za jejím vozidlem po ulici Družstevní, měli zapnutý maják s modrým světlem a nápisem STOP POLICIE červené barvy. Dle svědka i zahoukali. Žalobkyně zastavila před domem, vystoupila a rychlou chůzí se snažila vstoupit do domu. Svědek urychleně vystoupil z vozidla a oslovil ji k předložení dokladů, což učinila. Ve vozidle se nacházela sama. Z místní znalosti pak svědci vědí, že žalobkyně byla v minulosti uživatelkou OPL, a tudíž ji vyzval k provedení testu na OPL. Testu se podrobila dobrovolně. Test byl proveden v souladu s návodem DrugWipe 5S z tělesného potu na pokožce žalobkyně. Test vykázal pozitivní hodnotu amfetaminu. Po celou dobu měla žalobkyně tento test pod vizuální kontrolou. Dále byla vyzvána k lékařskému vyšetření, s čímž souhlasila, neboť OPL neužívá. Po cestě sdělila, že poslední pervitin užila o vánocích. Svědek jí umožnil vzít hovor od matky. Po ukončení hovoru ji sdělil, aby již nikam a nikomu netelefonovala. Mimo služební vozidlo již telefonovat mohla, avšak nevyužila toho. Žalobkyně policistům nevěřila, co se bude dít s krví po odběru. Následně sdělila, že lékařské vyšetření odmítá. Na inspektorátu byla poučena o následcích odmítnutí, což i podepsala. K postupu při odběru krve a manipulaci s odebranými vzorky svědek uvedl, že lékař vzorky odebere a předá je PČR, u čehož je přítomná i podezřelá osoba. Vzorky se dají do obálky, která se zabalí a podepíše ji i podezřelá osoba. Následně se materiál zasílá na Ústav soudního lékařství v Brně.

Svědék pprap. K. uvedl, že dne 15.04.2015 při výjezdu z obce Rakvice jela proti nim černá s žalobkyní jako řidičkou. Svědek ji již jednou za podobný přestupek řešil, proto se služebním vozidlem na majáky otočili a zapnuli nápis STOP POLICIE. Svědek se snažil dohnat její vozidlo, avšak řidička nezpomalovala a zastavila až u rodinného domu. Z místa řidiče vystoupila žalobkyně a kolega vystoupil z místa spolujezdce a žádal po ní doklady. Žalobkyně mj. řekla, že má již doklad od soudu, že může řídit vozidlo. Poté byl u ní proveden test na OPL, a to pomocí testu DrugWipe. Jednalo se o stěr z jejího těla, přitom test byl pozitivní na amfetamin. Žalobkyně byla vyzvána k lékařskému vyšetření. S tímto zprvu souhlasila, po výjezdu z obce Rakvice si to však rozmyslela. Byla poučena o následcích odmítnutí výzvy, avšak k tomu řekla, že policistům nevěří a že si policisté s sebou vozí svou pozitivní krev.

Žalobkyně k věci uvedla, že se vracela domů, přičemž v Rakvicích zaparkovala vozidlo a šla ke dveřím. Přitom si všimla, že za ní zastavilo policejní vozidlo. Neměla odvahu odmítnout výzvu k silniční kontrole, a tudíž se jí podrobila. Jednání policisty se jí zdálo nepřiměřené a nedůvodné, neboť neužila žádnou návykovou látku. Policistům i sdělila, že má již řidičský průkaz opět zpět. Pak policista provedl test na OPL tak, že něco nakapal na čtverečky a otřel s nimi o její suchý krk, neměl rukavice. Test byl celou dobu na stolku, kde měli počítač, a měla jej na dohled. Oznámení pozitivního testu bylo pro ni šokující, neboť žádnou látku neužila. Proto chtěla lékařskou kontrolu. Po celou cestu ji policisté tvrdili, že má zákaz a je pod vlivem, z čehož se jí chtělo brečet. Během zvonění telefonu (hovor od matky) jí policisté říkali, aby telefon nezvedala, nakonec ji to dovolili. Když chtěla zavolat svému právníkovi, policisté jí řekli, ať telefon ihned položí a na nic nesahá, nebo jí dají pouta, protože by mohla mít v telefonu třeba žiletku. Žalobkyně jim následně oznámila, že na žádné vyšetření nepůjde, neboť se cítila šikanovaná a nevěřila, že by výsledky byly korektní. Policisté ji tvrdili, že je pod vlivem. Po příjezdu na služebnu jim hodinu trvalo, než zjistili, že má řidičský průkaz v souladu se zákonem a nepáchá žádnou trestnou činnost. Po celou dobu byla pod velkým psychickým tlakem a bylo jí z toho špatně. Lékařské vyšetření proto odmítla. Měla za to, že zásah policistů byl nepřiměřený a nevěřila jim. Po opuštění služebny PČR si koupila v lékárně test na OPL, který vykázal negativní výsledek.

Ve vyjádření společnosti LT SEZAM s.r.o. výhradního dovozce a distributora testů DrugWipe 5S v ČR je mj. uvedeno, že podle popisu policisty a testované osoby bylo prováděno testování z potu, při kterém musí být stěrové čtverečky navlhčeny tekutinou z přiložené ampule. Tento postup odpovídá návodu k použití a je korektní. Drogový test DrugWipe 5S je orientačním testem, přičemž v případě pozitivního výsledku musí policista vyzvat osobu k lékařskému odběru krve a moči pro důkazní toxikologické vyšetření tak, jak ukládá zákona č. 379/2005 Sb. Odmítne-li osoba podle ustanovení § 16 odst. 1 až 3 tohoto zákona toto vyšetření, hledí se na ní, jako by byla pod vlivem návykové látky. K fotodokumentaci použitého přístroje DrugWipe technický ředitel společnosti uvedl, že ze zaslané fotografie vyplývá, že test pracoval správně. Jsou vybarveny kontrolní linie CL a prostřední proužek detekuje pozitivní výsledek na skupinu AM/MET (skupina amfetaminu/metamfetaminu), což indikuje užití extáze nebo pervitinu. Neužití rukavic policistou pak nemůže testování ovlivnit, a je to spíše neodpovědnost policisty při ochraně vlastního zdraví. Z dalšího vyjádření společnosti LT SEZAM s.r.o., resp. jejího

technického ředitele, k žádosti týkající se skladování testů je zřejmé, že skladovací teplota testů je v rozsahu + 5 až + 25° C, pracovní teplota poté v rozsahu od + 5 do + 40° C.

Z odpovědi na žádost o prošetření věci ze dne 16.10.2015, č.j. KRPB-247822-2/ČJ-2015-060406, zpracovaná PČR, Krajským ředitelstvím policie Jihomoravského kraje, Územním odborem Břeclav, Dopravním inspektorátem je mj. uvedeno, že všichni policisté DI Břeclav byli seznámeni s Pokynem č. 3/2014, kterým se stanoví jednotný postup při činnosti policistů šetřících události, kde je prvek řidiče motorového vozidla pod vlivem omamné a psychotropní látky, jehož součástí je i návod k použití orientačních drogových testů DrugWipe. Ze sdělení Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odboru vnitřní kontroly, ze dne 04.11.2015, č.j. KRPB-248345-6/ČJ-2015-060066-4-JG, plyne, že provedeným šetřením a vyhodnocením spisového materiálu bylo zjištěno, že postup policistů byl v souladu s ustanovením platných právních předpisů. Dále bylo mj. uvedeno, že výrobce v návodu na použití testu DrugWipe 5S uvádí možnost stěrů jak ze slin, tak z tělesného potu. Prap. Kotek byl proškolen ke způsobu provádění předmětného testu. Policistů se k žalobkyni chovali slušně, nijak ji neuráželi, nesnižovali její důstojnost a dodržovali pravidla zdvořilosti. Nebylo ji ani zakázáno telefonovat a kontaktovat právního zástupce.

Dne 30.11.2015 vydal žalovaný s ohledem na podání zmocněnce žalobkyně opatření proti nečinnosti, č.j. JMK 151709/2015, kterým bylo správnímu orgánu I. stupně příkázáno, aby ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení opatření pokračoval v řízení o přestupku. Dne 21.12.2015 využila žalobkyně svého práva a seznámila se s podklady pro vydání rozhodnutí, a to na základě přípisu správního orgánu I. stupně ze dne 07.12.2015. Dne 16.01.2016 byl zmocněnci žalobkyně doručen přípis Seznámení s podklady rozhodnutí v přestupkové věci, kterého však nebylo využito. Správní orgán I. stupně proto dne 28.01.2016 vydal prvostupňové rozhodnutí, kterým rozhodl tak, jak bylo výše uvedeno. Proti tomuto rozhodnutí podal zmocněnec žalobkyně včasné odvolání. Podané odvolání poté žalovaný zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

VI.

Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Žalobkyně v podané žalobě předně namítala, že správní orgány nevyhodnotily ucelený řetězec událostí vedoucí k odmítnutí lékařského vyšetření. Nebyla ani zodpovězena otázka, zda byla v okamžiku provádění silniční kontroly řidičkou ve smyslu silničního zákona, neboť se již nacházela mimo vozidlo u dveří svého bydliště.

Dle ustanovení § 2 písm. d) silničního zákona *pro účely tohoto zákona řidič je účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti.*

Výklad pojmu řidič tak, jak jej v žalobě podala žalobkyně, je dle názoru soudu nepřiměřeně zužující. Ustanovení § 2 písm. d) silničního zákona totiž neznamená, že je řidičem pouze osoba, která v určitém konkrétním okamžiku právě řídí motorové či nemotorové vozidlo, tramvaj nebo jede na zvířeti. Zákonné vymezení řidiče počítá s přímou účastí na provozu na pozemních komunikacích a tím, že jde o osobu, která řídí motorové či nemotorové vozidlo či tramvaj, případně jede na zvířeti. Jde o vymezení, které počítá s průběžností (srov. užití slov „řídí“, „se přímým způsobem účastní“). V dané souvislosti lze poukázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.03.2012, č.j. 2 As 130/2011-63, kde bylo uvedeno, že „(...) je k tomu, aby mohla být osoba vyzvána k předmětnému vyšetření, nezbytně nutné, aby tato osoba byla účastníkem provozu na pozemních komunikacích. Takovou osobou jistě bude i ten, kdo se zcela prokazatelně chystá nastartovat vůz a vyjet s ním na pozemní komunikaci. Bezesporu takovou osobou bude i osoba, která sice již ukončila jízdu na pozemní komunikaci, ale souvislost s provozem na pozemní komunikaci je stále ještě bezprostřední a není přetržena jinou déletrvající činností či dějem.“ Nejvyšší správní soud v tomto rozhodnutí rovněž poukázal na absurdní důsledky, jaké by striktním lpěním na jazykovém výkladu tohoto ustanovení mohly nastat. Uvedl: „Takový výklad by vedl k absurdním závěrům; v takovém případě by např. vyšetření, zda řidič není ovlivněn alkoholem, muselo probíhat přímo za jízdy. Dle zdejšího soudu je však stejně tak absurdní považovat za řidiče osobu, která po odstavení vozidla sedí již hodinu v hostinci a popije alkoholické nápoje.“ V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22.02.2011, č.j. 2 As 1/2011-60, bylo k danému uvedeno: „Řidičem, na něhož se vztahuje povinnost vymezená v § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, bude i ten řidič, který byl přímým účastníkem silničního provozu před určitým časovým okamžikem. Musí zde však existovat na první pohled zjevná souvislost mezi důvodem k učinění výzvy a účastí vyzývané osoby v provozu na pozemních komunikacích jakožto řidiče.“

Z výše uvedeného je zřejmé, že řidič nemusí být vždy pouze osoba, která sedí přímo za volantem a řídí motorové vozidlo. Nicméně je nutno respektovat situace, kdy již osoba není účastníkem provozu na pozemních komunikacích a od doby řízení uplynula určitá doba, což však není nyní posuzovaný případ. Definice účastníka provozu na pozemních komunikacích je přitom obsažena v ustanovení § 2 písm. a) silničního zákona, dle kterého *pro účely tohoto zákona účastník provozu na pozemních komunikacích je každý, kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích.*

Dle zjištěného skutkového stavu byla žalobkyně prokazatelně přímým účastníkem silničního provozu před krátkým časovým úsekem, neboť zde existuje souvislost mezi učiněním výzvy a její účastí v provozu na pozemních komunikacích v pozici řidiče. Žalobkyně nadto sama potvrdila, že předmětné vozidlo v době těsně předcházející okamžiku zahájení silniční kontroly řídila. Policisté ji tak měli v úmyslu zkontrolovat z jediného důvodu – byla účastníkem provozu na pozemních komunikacích. Policisté si byli vědomi toho, že ji byl v minulosti uložen zákaz řízení motorových vozidel v souvislosti s užíváním návykových látek, a tudíž se rozhodli ji zkontrolovat, zda domnělý zákaz řízení neporušuje. Tato skutečnost však na oprávněnosti jejich postupu ničeho nemění. Naopak je z toho možné usuzovat, že policisté před zastavením žalobkyně měli podezření, a proto ji chtěli zastavit a provést silniční kontrolu. I když žalobkyně již jízdu ukončila a nacházela se na soukromém pozemku, souvislost s provozem zde byla stále bezprostřední, neboť se policisté prokazatelně nacházeli pouze pár okamžiků za ní a jejím vozidlem (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22.02.2011, č.j. 2 As 1/2011-60, a ze dne 28.03.2011, č.j. 2 As 130/2011-63). Z obsahu správního spisu, konkrétně z výsledku zasahujících policistů, pak rovněž vyplynulo, že k zastavení vozidla byla vyzývána již na veřejné komunikaci, avšak tato pokračovala v jízdě až k místu bydliště. Tato okolnost však nemůže mít za následek absolutní neplatnost dalších úkonů policistů a v důsledku toho i nemožnost provedení silniční kontroly ze strany PČR či neplatnost takto pořízených důkazů, protože v takovém případě by únik řidičů na soukromý pozemek zaručoval beztrestnost pachatelů přestupků. Soud souhlasil se závěry správních orgánů, že žalobkyně byla v okamžiku zahájení silniční kontroly řidičkou dle silničního zákona, ačkoliv se již nenacházela ve vozidle, nýbrž mimo vozidlo u místa svého bydliště. Tuto námitku proto soud neshledal důvodnou.

Soud se dále zabýval námitkou žalobkyně, že pořízené důkazy jsou nezákonné, a to z důvodu zásahu policistů na soukromém pozemku.

Dle ustanovení § 40 odst. 1 ZPČR je policista *oprávněn vstoupit bez souhlasu uživatele do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek a provést tam potřebné úkony nebo jiná opatření jen tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.*

Dle ustanovení § 40 odst. 2 písm. a) ZPČR *oprávnění podle odstavce 1 má policista také v případě pronásledování osoby.*

Citovaná ustanovení ZPČR umožňují zásah ze strany policistů do ústavně zaručené nedotknutelnosti domovní svobody (srov. k tomu též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 01.06.2010, č.j. 2 As 25/2010-65, publ. pod. č. 689/2005 Sb. NSS). Při využití tohoto oprávnění policistů v praxi je proto nutné důsledně postupovat v souladu se zásadou proporcionality, která je konkretizována v ustanovení § 11 ZPČR. Podle tohoto ustanovení je policista a zaměstnanec policie povinen *a) dbát, aby žádné osobě v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma, b) dbát, aby jejich rozhodnutím neprovedl úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma, a c) postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem* (srov. k tomu též rozsudky

Nejvyššího správního soudu ze dne 20.05.2015, č.j. 4 As 51/2015-72, a ze dne 01.06.2010, č.j. 2 As 25/2010-65, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS).

Jak bylo uvedeno již výše, v posuzovaném případě existovala bezprostřední souvislost časová a místní mezi zastavením vozidla, výstupem žalobkyně na soukromý pozemek a její následnou kontrolou policisty. Kontrola policistů přitom souvisela s bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích. Soud přitom zdůrazňuje, že prokazatelné udělení výzvy k zastavení motorového vozidla proběhlo již na veřejné komunikaci, na což však nijak nereagovala. Policisté tak byli za uvedených okolností oprávněni pokračovat v pronásledování žalobkyně i po jejím zastavení vozidla a vstoupení na soukromý pozemek. Z okolností případu je tedy zřejmé, že policisté vstoupili na soukromý pozemek na základě ustanovení § 40 odst. 2 písm. b) ZPČR, neboť žalobkyni pronásledovali a měli v úmyslu ji řádně zkontrolovat. Smyslem tohoto ustanovení je, aby pouhým ukrytím se na soukromém pozemku pronásledovaná osoba nemohla zmařit provedení úkonu (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 24.11.2016, č.j. 41 A 53/2014-80). Pronásledování je přitom charakteristické blízkou časovou a místní souvislostí, když policisté byli oprávněni tímto způsobem vstoupit na soukromý pozemek a provést zde kontrolu. Dle názoru soudu postup policistů naplnil i požadavek přiměřenosti, neboť svým postupem nepůsobili žádné osobě bezdůvodnou újmu, a k dosažení sledovaného účelu sledovaného úkonem nepoužili prostředků zjevně nepřiměřených.

Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí dovodil, že soukromý pozemek musí být omezen překážkou, aby se na něj vztahovalo ustanovení § 40 ZPČR. Dle názoru soudu tento závěr není úplně správný, nicméně ani tato skutečnost nemění nic na tom, že policisté byli za daných okolností právě ve smyslu ustanovení § 40 ZPČR oprávněni žalobkyni pronásledovat i na soukromý pozemek. Nebylo nutné ani zajistit přítomnost nezúčastněné osoby, protože hrozilo nebezpečí z prodlení. Takový postup pak výslovně umožňuje právě ustanovení § 40 odst. 4 ZPČR. Dle názoru soudu policisté ani nebyli povinni vyrozumět po provedení silniční kontroly majitele soukromého pozemku ve smyslu ustanovení § 40 odst. 5 ZPČR. V posuzovaném případě se totiž policisté nacházeli na soukromém pozemku, konkrétně na chodníku s předzahrádkou vedoucím k rodinnému domu, kde měla žalobkyně bydliště. Jedná se tedy o jakýsi veřejný prostor před rodinným domem, který je volně přístupný, přičemž policisté zde pouze prováděli úkony silniční kontroly bez jakéhokoliv zásahu do předmětného soukromého pozemku.

S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že nemůže obstát argumentace žalobkyně, že se již v čase silniční kontroly nacházela na soukromém pozemku, a tudíž jsou úkony provedené PČR neúčinné a získané důkazy nepoužitelné. Pokud tedy policisté na soukromém pozemku činili úkony silniční kontroly, v rámci nichž mj. provedli u žalobkyně orientační test na přítomnost OPL v těle žalobkyně, nelze jejich považovat za nezákonné.

Žalobkyně dále namítala, že bez pozitivního výsledku orientačního testu na OPL policista neměl pravomoc k výzvě na podrobení se lékařskému vyšetření. Výzva k lékařskému vyšetření musí v přímé souvislosti s pozitivním orientačním výsledkem na OPL. Test byl proveden na soukromém pozemku, v rozporu s návodem k obsluze a

způsobem, který rozporuje jeho validitu. Soud nejprve k věci uvádí, že oprávněním policisty provést úkony silniční kontroly i na soukromém pozemku se poměrně obsáhle zabýval výše, přičemž neshledal tuto námitku důvodnou.

Dle ustanovení § 5 odst. 1 písm. g) silničního zákona je řidič kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem.

Zvláštním právním předpisem, na který je v citovaném ustanovení odkazováno, je zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 379/2005 Sb.“).

Dle ustanovení § 2 písm. o) zákona č. 379/2005 Sb. se pro účely tohoto zákona rozumí orientačním vyšetřením dechová zkouška, odběr slin nebo stěr z kůže nebo sliznic.

Dle ustanovení § 2 písm. p) zákona č. 379/2005 Sb. se pro účely tohoto zákona rozumí odborným lékařským vyšetřením cílené klinické vyšetření lékařem a podle jeho ordinace provedení dechové zkoušky nebo odběru vzorků biologického materiálu.

Dle ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 379/2005 Sb. osoba, která vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, nesmí požívat alkoholické nápoje nebo užívat jiné návykové látky při výkonu této činnosti nebo před jejím vykonáváním.

Dle ustanovení § 16 odst. 3 zákona č. 379/2005 Sb. orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah jiné návykové látky než alkoholu je povinna se podrobit osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnosti podle odstavce 1 pod vlivem jiné návykové látky, a dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s užitím jiné návykové látky.

Dle ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 379/2005 Sb. vyzvat osobu podle odstavců 1 až 3 ke splnění povinnosti podrobit se vyšetření podle odstavce 2 a 3 je oprávněn příslušník Policie České republiky, příslušník Vojenské policie, příslušník Vězeňské služby České republiky, zaměstnavatel, její ošetřující lékař, strážník obecní policie nebo osoby pověřené kontrolou osob, které vykonávají činnost, při níž by mohly ohrozit život nebo zdraví svoje anebo dalších osob nebo poškodit majetek.

Dle ustanovení § 16 odst. 5 zákona č. 379/2005 Sb. orientační vyšetření provádí útvar Policie České republiky, útvar Vojenské policie, Vězeňská služba České republiky, osoba pověřená kontrolou osob, které vykonávají činnost, při níž by mohly ohrozit život anebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, zaměstnavatel, ošetřující lékař nebo obecní policie. Odborné lékařské vyšetření provádí poskytovatel zdravotních služeb k tomu odborně a provozně způsobilý. Odmítne-li osoba podle odstavců 1 až 3 vyšetření podle odstavců 2 a 3, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

V otázce opodstatněnosti výzvy k absolvování lékařského vyšetření vycházel soud z judikatorních závěrů vyslovených v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 18.05.2012, č.j. 7 As 151/2011–77, a ze dne 11.03.2010, č.j. 5 As 24/2009–65, publ. pod č. 2063/2010 Sb. NSS. Z rozsudku plyne, že k provedení orientačního vyšetření, které představuje jen nepatrné omezení svobody pohybu řidiče a provedení jednoduchého testu přítomnosti jiné návykové látky, není třeba žádné důvodné domněnky dle ustanovení § 16 odst. 3 zákona č. 379/2005 Sb., zatímco k lékařskému vyšetření, které omezí svobodu pohybu řidiče na delší dobu, je naopak nezbytná existence konkrétních skutečností, které vedou k důvodné domněnce, že řidič může být ovlivněn jinou návykovou látkou. Závěry obou těchto rozsudků konfrontoval rozšířený senát v roce 2016 s rozsudky sp.zn. 10 As 12/2014, 6 Aps 3/2011 a 7 Aps 9/2013, z nichž se naopak podává, že jedinou podmínkou pro podrobení se lékařskému vyšetření je výzva policisty (její opodstatněnost netřeba zvláště zkoumat). V usnesení ze dne 10.05.2016, č.j. 2 As 146/2015–45, publ. pod č. 3441/2016 Sb. NSS, rozšířený senát konstatoval, že lékařské vyšetření podle ustanovení § 16 odst. 2 a 3 zákona č. 379/2005 Sb. nesmí být prováděno bezdůvodně, svévolně či dokonce šikanózně. Uplatní se proto pouze za situace, ve které se lze důvodně domnívat, že vyšetřovaný řidič řídí motorové vozidlo pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. Za normálního chodu věcí postačí dle rozšířeného senátu orientační vyšetření na místě kontroly provedené policií. Pokud není získán jednoznačný a spolehlivý výsledek o obsahu alkoholu nebo jiných návykových látek v těle kontrolované osoby, musí nastoupit prostředky jiné. Další postup se proto odvíjí od výsledku orientačního vyšetření. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu přitom dále uvedl: *„Nutným předpokladem k takovému postupu je ovšem objasnění skutkového stavu věci, v němž přesné zjištění stupně ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou hraje klíčovou roli. (...) Mezi důvodné domněnky, které výzvu k provedení lékařského vyšetření umožňují Policii ČR vyslovit, patří různorodé situace. Lze si například představit – a zákon takovou situaci dokonce předvídá – že vyšetřovaná osoba orientační dechové vyšetření na místě odmítne. V takovém případě se nařídí provedení lékařského vyšetření. Příslušníci Policie ČR se však ve své praxi setkávají i s jinými situacemi, ve kterých použití výzvy k provedení lékařského vyšetření přichází v úvahu. Je tomu tak tehdy, jestliže řidič podstupující orientační vyšetření nedýchne řádně (...), obzvláště pokud vykazuje znaky požití alkoholu nebo jiné návykové látky. (...) Mezi typické situace lze zařadit i situace, kdy orientační vyšetření nedá jasný výsledek, zda řidič skutečně je pod vlivem alkoholu, resp. jiné návykové látky, případně o výši tohoto ovlivnění. Nejistota může plynout z diametrálně odlišných výsledků postupně prováděných dílčích měření. Není k dispozici spolehlivý skutkový podklad pro právní závěr, který kontrolující policista musí na místě učinit a v jeho důsledku provést či neprovést další opatření v rámci výkonu své pravomoci při dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu. (...) Ke sporným okolnostem, které by odůvodňovaly provedení odborného lékařského vyšetření, patří jistě i nesprávně fungující testovací přístroj podávající nespolehlivé výsledky, jeho porucha, poškození nebo momentální nedostupnost při prováděné kontrole.“* Uplatnění pravomoci policie se musí opírat o řádně zadokumentovaný předešlý postup, z něhož bude zjiitelné, jaké úkony policisté provedli, jak se chovala kontrolovaná osoba, co přineslo použití technických prostředků sloužících ke zjištění stupně ovlivnění (případně proč nemohly být tyto prostředky použity). Výzva k podrobení se lékařskému vyšetření bez důvodného podezření na ovlivnění alkoholem či jinou návykovou látkou by totiž byla svévolí. Lze tedy uzavřít, že výzva k podrobení se lékařskému vyšetření mohla a i nadále může být opodstatněná pouze v případě, kdy na

základě orientační dechové zkoušky či na základě jiných indicií vznikne důvodné podezření, že kontrolovaná osoba řídí vozidlo pod vlivem alkoholu.

Soud posoudil skutečnosti zjiitelné ze správního spisu a dospěl k tomu, že policisté v posuzovaném případě nepostupovali svévolně ani šikanózně. Mohli se totiž domnívat, že žalobkyně byla pod vlivem jiné návykové látky, a současně nebylo možné mít tuto domněnku za spolehlivě a nevyvratitelně prokázanou. Soud k tomuto uvádí, že je zcela na posouzení zasahující osoby (v tomto případě policistů), zda je namístě u kontrolované osoby provést orientační vyšetření na OPL, neboť jeho výsledek může značně přispět k objektivizaci nastalé situace. Výzvě policisty k podrobení se orientačnímu vyšetření na OPL je tedy řidič povinen se podrobit, aniž by k důvodnosti takového postupu musely být konkrétní objektivní důvody na straně řidiče. Jedná se totiž o výkon preventivní činnosti PČR v rámci zajištění bezpečnosti silničního provozu. Měli-li zasahující policisté povědomí i o tom, že žalobkyně byla v minulosti požívatelkou OPL, mohli mít opodstatněnou obavu, že mohla být při řízení motorového vozidla ovlivněna návykovou látkou. Žalobkyně se dobrovolně podrobila orientačnímu testu pomocí přístroje DrugWipe 5S, přičemž výsledek tohoto testu vykazoval pozitivní výsledek ohledně látek amfetamin a metamfetamin. Žalobkyně k tomuto sdělila, že žádné návykové látky neužívá a hodlá dobrovolně podstoupit lékařské vyšetření. Za těchto okolností, kdy zde na straně jedné byly okolnosti důvodně nasvědčující tomu, že žalobkyně mohla být pod vlivem návykových látek amfetamin a metamfetamin (výsledek orientačního vyšetření), a na straně druhé tvrzení žalobkyně, že tato žádné návykové látky neužívá, bylo vhodné, aby byly pochybnosti rozptýleny pomocí odborného lékařského vyšetření. V posuzované věci tudíž nastalo důvodné podezření, jež vzniklo právě pozitivním výsledkem orientačního testu na OPL prokazujícím přítomnost těchto látek. Vzhledem k tomu, že předmětný test byl podle citované právní úpravy pouze orientačního charakteru, bylo třeba posléze jeho pozitivní výsledek potvrdit či vyvrátit provedením odborného lékařského vyšetření. Soud souhlasí s názorem správních orgánů o opodstatněnosti výzvy k podrobení se lékařskému vyšetření.

V posuzovaném případě byla naplněna skutková podstata přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. d) silničního zákona, neboť žalobkyně se nepochybně účastnila provozu na pozemní komunikace a byla řádně vyzvána k absolvování odborného lékařského vyšetření, a to osobou oprávněnou k učinění takové výzvy. Výzva byla opodstatněná, přičemž žalobkyně se odmítla lékařskému vyšetření podrobit. Žalobkyně tedy byla řádně v souladu se zákonem vyzvána k podrobení se lékařskému vyšetření, což však odmítla a tomuto vyšetření se nepodrobila. Zasahující policisté nejsou kontrolovaného řidiče oprávněni k absolvování tohoto vyšetření nikterak (fyzicky ani psychicky) nutit. Je ponechán zcela na jeho vůli, jak bude postupovat. Žalobkyně byla i řádně poučena, poučení i podepsala.

Pochybnosti o tom, zda bylo měřeno v souladu s návodem k přístroji DrugWipe 5S (konkrétně zda policista zvolil správný postup, když policista vzal vzorek z krku žalobkyně a nikoliv ze slin žalobkyně) a zda byl výsledek orientačního testu validní, jsou poté pochybnostmi o správnosti výsledku měření, jež mohly být vyřešeny právě lékařským vyšetřením. Mají-li policisté za to, že výsledků měření bylo dosaženo v souladu

s návodem, a účastník silničního provozu naopak rozporuje správnost naměřených hodnot, může být příhodné vyzvat kontrolovanou osobu k lékařskému vyšetření, které naměřené hodnoty vyvrátí, či potvrdí.

Dle názoru soudu však byl i orientační test na OPL přístrojem DrugWipe 5S proveden v souladu s návodem k použití. Soud sice shledává jisté pochybení na straně správních orgánů v tom, že k důkazu neopatřily návod k použití předmětného přístroje, nicméně tato skutečnost neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Správní orgány si však i přesto opatřily dostatečnou sadu důkazů svědčících o správnosti orientačního měření ze strany PČR. Jde přitom především o vyjádření společnosti LT SEZAM s.r.o., výhradního dovozce a distributora testů DrugWipe 5S v ČR. V něm technický ředitel s ohledem na svou odbornou znalost potvrdil, že postup policistů byl zcela v souladu s návodem k obsluze tohoto přístroje. Výsledky testu lze pak získat i z potu, a to postupem, jež zvolili zasahující policisté. Z vybarvení kontrolní linie a proužku detekujícího pozitivní výsledek pak plyne, že test pracoval správně. Rovněž Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Územní odbor Břeclav, Dopravní inspektorát, ve svém vyjádření ze dne 16.10.2015 potvrdilo, že oba zasahující policisté byli řádně proškoleni k použití orientačních drogových testů DrugWipe. Tento závěr potvrdilo i vyjádření Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odboru vnitřní kontroly, ze dne 04.11.2015.

Žalobkyně namítala, že test DrugWipe 5S lze provést pouze ze slin, k čemuž dokládala rovněž návod k obsluze tohoto testu. Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou. Soudu je z jeho vlastní činnosti známo, že u přístrojů DrugWipe 5S existují u téhož dodavatele pro ČR pod stejným označením celkem dva typy přístrojů, a to přístroje pro testování řidičů na drogy v silničním provozu (užívané mj. PČR) a rovněž přístroje pro testování zaměstnanců na drogy. Z obsahu správního spisu přitom soud ověřil, že žalobkyní předkládané návody k obsluze se týkají pouze přístroje DrugWipe 5S k testování zaměstnanců na drogy, jež lze skutečně provádět výhradně ze slin testované osoby. PČR užívané přístroje DrugWipe 5S však slouží pro detekci návykových látek jak ze slin, tak i z potu testované osoby. Přístroj uzpůsobený jen pro testování ze slin by pak nemohl v případě použití sťeru pouze z potu kontrolované osoby vykázat pozitivní výsledek, nýbrž výsledek neplatný. V posuzovaném případě přístroj DrugWipe 5S vykázal pozitivní výsledek včetně kontrolního proužku. Ze správního spisu soud i ověřil, že následné vyhodnocování testu proběhlo zcela korektně. Žalobkyně i potvrdila, že po celou dobu vyhodnocování testu na něj viděla, a tudíž mohla kontrolovat, zda s ním nebylo jakkoliv manipulováno.

K zavinění žalobkyně soud uvádí, že po opodstatněné výzvě dle silničního zákona odmítla podrobit lékařskému vyšetření. Takové její jednání je pak třeba posoudit jako úmyslné. O následcích svého rozhodnutí byla řádně poučena. Samotné úmyslné jednání, jež naplňuje znaky skutkové podstaty přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. d) silničního zákona pak naplňuje i materiální stránku tohoto přestupku. Účelem zmíněného ustanovení silničního zákona je umožnit příslušným orgánům provést opatření nezbytná ke zjištění, zda řidič neřídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu, a to právě uložením povinnosti řidiči se v takové situaci podrobit nezbytným vyšetřením. Odmítla-li tuto povinnost splnit, pak bez dalšího porušila chráněný zájem. Vzhledem k tomu, že zmíněné

jednání bylo v posuzovaném případě správním orgánem I. stupně ve správním řízení prokázáno, nepochybil žalovaný, pokud prvostupňové rozhodnutí posoudil ve vztahu k otázce zavinění jako plně přezkoumatelné.

Žalobkyně dále namítala, že lékařské vyšetření odmítla z důvodu pochybností stran možné manipulace s odebranými vzorky a snahy co nejdříve se dostat z policejní služebny. Soud k tomu uvádí, že proti sobě stojí tvrzení žalobkyně, že byla pod nátlakem zasahujících policistů, a tvrzení policistů, že takové jednání zcela popřeli. Správní orgány při hodnocení této skutečnosti vycházely především ze svědeckých výpovědí policistů a úředních záznamů. Z výpovědí policistů vyplynulo, že policejní hlídka reagovala na vozidlo žalobkyně. Z minulosti totiž věděli, že ji byl uložen trest zákazu řízení všech motorových vozidel. Policejní hlídka ji poté následovala za účelem provedení kontroly, přičemž ji ani neztratila na delší časový úsek z dohledu. Byla jedinou osobou ve vozidle. Poté, co vozidlo zastavila, vystoupila z něj a pokračovala v chůzi směrem od vozidla. Následně byla zastavena policejní hlídkou a vyzvána k podrobení se zkoušce na přítomnosti návykových látek a k předložení dokladů potřebných pro řízení motorového vozidla. Tyto výzvy žalobkyně splnila. S pozitivním výsledkem orientačního vyšetření však nesouhlasila a sdělila policistům, že se chce dobrovolně podrobit odbornému lékařskému vyšetření. Již po cestě policejním vozidlem si však své rozhodnutí změnila a dále odmítala lékařské vyšetření podstoupit. Žalobkyně pak na základě chování a nátlaku policistů vůči její osobě měla pochybnosti o korektnosti případných výsledků. Oba zasahující policisté shodně vypověděli, že se k osobě žalobkyně chovali zcela slušně a v souladu s právními předpisy i interními akty. K otázce hodnocení důkazů soud odkazuje například na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25.07.2006, č.j. 6 As 47/2005-84, „(...) existence rozporů mezi jednotlivými důkazy není neobvyklá, přičemž v takové situaci je správní orgán povinen důkazní postup řádně popsat a logicky i věcně přesvědčivě odůvodnit, jakým způsobem se s těmito rozpory vypořádal a z jakých důvodů uvěřil jedné z vzájemně protichůdných skutkových verzí.“ Všem těmto kritériím správní orgány vyhověly, když dostatečně podrobně a přesvědčivě popsaly, proč uvěřily skutkové verzi prezentované policisty, podpořené oznámením o přestupku, zatímco verzi uvedenou žalobkyní neuvěřily. Správní orgány náležitě přihlédly k tomu, že policisté jsou při projednávání přestupků obecně považováni za důvěryhodné svědky, neboť zpravidla nemají na věci jakýkoliv zájem, vykonávají pouze svou služební povinnost a při tomto výkonu jsou vázáni zákonem (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27.09.2007, č.j. 4 As 19/2007-114; či ze dne 22.10.2008, č.j. 1 As 64/2008-42). Je zřejmé, že v individuálních případech může být zájem policistů na věci shledán, tak tomu však v nyní projednávané věci nebylo, resp. nic takového nebylo prokázáno. Správní orgány správně neshledaly žádné věrohodné skutečnosti, které by vedly k domněnce o zaujatosti svědků – policistů. Dále správní orgány vzaly v potaz, že výpovědi policistů jsou konzistentní a ve vzájemném souladu, a od počátku tvoří ucelený řetězec informací o průběhu skutkového děje. Verzi předkládané zasahujícími policisty nadto dle soudu zcela konvenuje i videozáznam z policejní služebny v Břeclavi. Z něj je zřejmé, že se žalobkyně po přímé otázce policisty opakovaně odmítla podrobit lékařskému vyšetření, a to s vědomím případných nepříznivých následků tohoto svého rozhodnutí. Soud přitom ve shodě se správními orgány neshledal, že by byl na žalobkyni v průběhu tohoto záznamu činen ze strany policistů jakýkoliv nátlak. Byla jen vyzývána k vyjádření svého stanoviska stran podrobení se lékařskému vyšetření, a to nikterak důrazně, nýbrž korektně a v rámci slušnosti. Je třeba

souhlasit se správními orgány i v tom, že žalobkyně na videozáznamu nepůsobí nikterak výrazně rozrušeně, naopak na otázky policisty odpovídá klidně, byť nesměle a odmítavě. Návrhu žalobkyně na provedení znaleckého posudku k posouzení jejího psychického stavu žalobkyně na videozáznamu, považoval soud za zcela nadbytečný a nedůvodný. Videozáznam zachycuje pouze velmi krátký časový úsek jednání žalobkyně s policisty. Nelze z něj však vyvodit jakékoliv neprofesionální či nezákonné jednání policistů vzhledem k osobě žalobkyně. Soud v této souvislosti odkazuje i na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 As 1/2010 – 58: „(...) aplikace zásady *in dubio pro reo* není mechanická, jak se mylně domnívá stěžovatel. Základním předpokladem pro použití této zásady, a tedy i následného rozhodnutí ve prospěch „obviněného“, je existence pochybností o správnosti a věrohodnosti zjištěného skutkového stavu. Není tedy možné zásadu *in dubio pro reo* automaticky použít vždy, když má rozhodující orgán k posouzení protichůdné důkazy. Existence rozdílných tvrzení a důkazů je typickou a nedílnou součástí řízení už jen z toho důvodu, že jsou navrhovány účastníky řízení, jejichž zájem na výsledku rozhodnutí je opačný. Použití zásady *in dubio pro reo* proto přichází v úvahu pouze tehdy, má-li i po zhodnocení všech důkazů (včetně jejich váhy, věrohodnosti atd.) rozhodující orgán pochybnosti o tom, zda byl skutkový stav dostatečně zjištěn, případně o tom, jak rozhodnout.“ Protichůdná a účelová tvrzení žalobkyně nemohla důvodnou pochybnost založit, neboť k těmto svým tvrzením a své verzi skutkového děje ani nepředložila žádné relevantní důkazy.

Žalobkyně dále namítala, že správní orgán I. stupně zahájil řízení přestupku až po 97 dnech od spáchání přestupku, a to i přes znění ustanovení § 71 odst. 1 správního řádu.

Dle ustanovení § 67 odst. 2 a 3 zákona o přestupcích *podkladem pro zahájení řízení o přestupku je oznámení státního orgánu, orgánu policie nebo obce, jakož i právnické osoby nebo občana o přestupku, poznatek z vlastní činnosti správního orgánu nebo postoupení věci orgánem činným v trestním řízení. Jestliže správní orgán věc neodloží ani neshledá důvod pro postoupení věci jinému orgánu, zahájí řízení o přestupku bezodkladně, nejpozději do šedesáti dnů.*

Soud z obsahu správního spisu ověřil, že k oznámení přestupku ze dne 15.04.2015 správnímu orgánu I. stupně došlo dne 23.04.2015. Řízení bylo zahájeno dne 21.07.2015 a ústní jednání bylo ve věci nařízeno na den 21.08.2015. Ve smyslu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11.09.2012, č.j. 9 As 114/2011-58, je však nutné lhůtu dle ustanovení § 67 odst. 3 zákona o přestupcích považovat za lhůtu pořádkovou bez právních důsledků pro věc samou, neboť s jejím nedodržením zákonodárce nespojuje žádné právní následky. Je nutné poznamenat, že pokud správní orgán danou lhůtu nedodrží, nepochybně se dopustí porušení zákona, což mu lze důvodně vytknout, neboť je povinností správního orgánu řízení v 60 denní lhůtě řádně zahájit. Tato skutečnost však nemá bez dalšího vliv na zákonnost rozhodnutí správního orgánu ve věci samé. Správní orgán I. stupně tedy zahájil správní řízení až po uplynutí lhůty stanovené v ustanovení § 67 odst. 3 zákona o přestupcích, avšak to nemělo vliv na zákonnost prvostupňového rozhodnutí. Správní orgán je však nicméně limitován, neboť řízení o přestupku musí být projednáno ve lhůtě dle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, která je naopak lhůtou prekluzivní (propadnou). Účastník řízení je nadto vždy chráněn opatřením proti nečinnosti za situace, kdy správní orgán nečinní jednotlivé úkony bez zbytečného odkladu. Žalobkyně této možnosti využila, neboť podala k žalovanému žádost o uplatnění opatření

proti nečinnosti. Její žádosti bylo vyhověno rozhodnutím ze dne 30.11.2015. Správní orgán I. stupně následné úkony činil bez zbytečného odkladu a v přiměřených lhůtách, a rovněž dodržel i lhůtu dle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Soud tedy neshledal v postupu správního orgánu I. stupně (ani žalovaného) tvrzenou snahu o protahování správního řízení. Ani tuto námitku tak soud neshledal důvodnou.

VII. Závěr a náklady řízení

Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že postup žalovaného nevybočil z rámce zákonem stanovených právních hledisek. Skutkový stav věci byl tedy zjištěn v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Soud neshledal ve správním řízení žádná procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.

Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. dubna 2018

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.

